

NAH LIGA vzw

Samen voor mensen met NAH

Maatschappelijke zetel: Inkendaalstraat 1, 1602 Sint-Pieter- Leeuw

Ondernemingsnummer: 0468.383.009

Gids voor de vrijwilliger

Editie 2017

www.nahliga.be

Inhoudstafel

Over de NAH LIGA

1. Wat is de NAH LIGA
2. Structuur
 - 2.1. Het inhoudelijk platform
 - 2.2. De bestuursorganen

Over NAH. Niet-aangeboren hersenletsel.

1. Oorzaken en gevolgen van een hersenletsel
2. Een breuk in de levenslijn
3. Bijleren over NAH
 - 3.1. Op de website van de NAH LIGA
 - 3.2. Bij de partners van de NAH LIGA

Vrijwilligers binnen de NAH LIGA

1. Functieomschrijvingen van de vrijwilliger binnen de NAH LIGA
 - 1.1. De bestuursvrijwilligers
 - 1.2. Vrijwilligers met een opdracht voor de doelgroep
 - 1.3. Vrijwilligers al vertegenwoordiger in patiëntenplatformen en gebruikersraden
2. Belangrijk: omgaan met vertrouwelijke informatie
3. Wat mag de vrijwilliger van de NAH LIGA verwachten?
 - 3.1. Informatie
 - 3.1.1. Informatiemomenten en vorming
 - 3.1.2. De website van de NAH Liga
 - 3.2. Vergoeding voor gemaakte kosten
 - 3.2.1. Twee systemen
 - 3.2.2. Welke kosten kan je indienen?
 - 3.2.3. Hoe kan je kosten indienen?
 - 3.2.4. Wanneer kan je kosten indienen?
4. Verzekering en aansprakelijkheid
5. Wat doen bij vragen?

Nuttige websites

OVER DE NAH LIGA

1. Wat is de NAH LIGA

De NAH LIGA groepeerde gebruikers en professionals rond de problematiek van niet-aangeboren hersenletsel - NAH - met als voornaamste streefdoel het verbeteren van de kwaliteit van leven voor personen met NAH en hun mantelzorgers. Zij streeft naar het verbeteren van de kwaliteit van zorg en naar het verbeteren van de toegankelijkheid van de zorg en hulpverlening voor mensen met NAH en hun omgeving.

De NAH LIGA is een vzw, door de overheid erkend als een organisatie voor autonoom vrijwilligerswerk.

Op suggestie van Minister Jo Van Deurzen schreef het Vlaams Platform NAH samen met de Vlaamse Liga NAH het Vlaams hersenletselplan dat in september 2015 gelanceerd werd. De NAH LIGA streeft naar de realisatie van dit plan. Het volledige hersenletselplan vind je op de www.nahliga.be onder de rubriek 'OVER ONS' en op www.kennisplein.be

De acties zijn gegroepeerd rond drie speerpunten: sensibilisering, brede zorg en innovatie / onderzoek. Aan ieder speerpunt zijn één of meer werkgroepen verbonden.

Naast deze inhoudelijke werkgroepen zijn er ook ondersteunende werkgroepen: de werkgroep fondsenwerving en de werkgroep vrijwilligerswerking.

2. Structuur van de NAH LIGA

De NAH LIGA is samengesteld uit een inhoudelijk platform en een bestuurlijk platform (Algemene Vergadering en Raad van Bestuur)

2.1 Het inhoudelijk platform

Op het inhoudelijk platform zijn verschillende werkgroepen actief. Deze zijn wisselend van samenstelling. Naast een vaste kern kan iedereen die een inbreng heeft deelnemen.

De groepen zijn:

- de regionale/provinciale samenwerkingsverbanden
- de werkgroepen sensibilisering, brede zorg, innovatie en onderzoek, VTO.
- de groep vrijwilligerswerk
- het gebruikersplatform

Deze werkgroepen zijn open groepen en iedereen die interesse heeft om deel te nemen kan zich kenbaar maken via info@nahliga.be. Of je kunt je wens kenbaar te maken aan de voorzitter van de werkgroep. Hun namen vind je op de website bij OVER ONS

De NAH LIGA tracht iedereen die met NAH bezig is te betrekken, te verbinden en te ondersteunen.

2.2. De bestuursorganen: AV en RvB = het bestuurlijk platform

De juridische structuur van de vzw creëert de voorwaarden om een goede inhoudelijke werking van het inhoudelijk platform mogelijk te maken. Zij neemt de formele taken op zich die ondersteunend zijn voor de werking van het inhoudelijk platform

De AV vervult de klassieke taken nl: goedkeuring en wijziging van de statuten, de benoeming en afzetting van de bestuurders, de vrijwillige ontbinding van de vzw, de uitsluiting van leden, de kwijting van de bestuurders, de goedkeuring van de begroting en de rekeningen, goedkeuring en wijziging van huishoudelijk reglement.

De RvB doet de opvolging van het beleid, de actualiteit en de standpuntbepaling. Hij volgt de vrijwilligerswerking en het MWVG dossier op. Hij zorgt voor het verwerven van financiële middelen, fondsenwerving, projectaanvragen, ledenwerving.

OVER NAH. NIET-AANGEBOREN HERSENLETSEL

De meeste personen die vrijwilliger worden bij de NAH LIGA hebben ervaring met hersenletsel doordat ze er in hun persoonlijk leven mee te maken hebben. Ze hebben een broer of zus, een kind, een partner of een ouder met NAH. Anderen geraakten er via professionele weg door geïnteresseerd.

Omdat iedere persoon met NAH uniek is en omdat ieder hersenletsel uniek is kan er moeilijk een beeld gegeven worden van DE persoon met NAH. We zetten hieronder even kort de mogelijke oorzaken en gevolgen op een rijtje. Je kunt de getuigenissen op de website van de NAH LIGA bekijken. Verder verwijzen we naar plaatsen waar informatie ter beschikking staat. Informatie die dikwijls ontwikkeld of mee ontwikkeld werd door leden van de NAH LIGA.

1. Oorzaken en gevolgen van een hersenletsel

Een ongeval, val, slag. Een hersenbloeding, -tumor, -infarct, infectie, -operatie, -vergiftiging. Zuurstoftekort. Dit kunnen allemaal oorzaken zijn van een hersenletsel.

De gevolgen van een hersenletsel kunnen zeer divers zijn: verlamming, bewegingsproblemen, spraak- zicht- en slikstoornissen kunnen optreden. Daarnaast zijn er ook de minder zichtbare of zelfs onzichtbare gevolgen zoals bijvoorbeeld geheugen- en concentratiestoornissen, sociale onhandigheid, impulsief gedrag, traagheid, verlies aan initiatief, vermoeidheid

2. Een breuk in de levenslijn

Door het oplopen van een NAH kan een leven plots veranderen: op vlak van zelfstandigheid, relaties, school, werk, sociaal. Niet alleen de persoon met een NAH zelf maar ook de familie en de omgeving komen in een nieuwe situatie en onbekende leefsituatie terecht. De herstel- en revalidatieperiode kan maanden tot zelfs jaren duren. Dit brengt veel kosten en onzekerheden mee. Het aanvaardings- en verwerkingsproces, het ontwikkelen van een nieuwe identiteit vergen veel van de persoon met NAH en van zijn omgeving

3. Bijleren over NAH

3.1 Op de website van de NAH LIGA

De NAH LIGA heeft een website, waar je veel kunt te weten komen over NAH. Ga vooral eens kijken naar de getuigenissen. En lees 15 misvattingen over NAH. Dat zijn woorden van ervaringsdeskundigen. Levensrecht.

Op de kalender van de NAH LIGA worden wekelijks vormingen over NAH gepubliceerd. Deze worden georganiseerd in gans Vlaanderen. Deze zijn opengesteld voor vrijwilligers van de NAH LIGA.

3.2 Bij de samenwerkingspartners van de NAH LIGA

Steunpunt expertise netwerken- SEN - ontwikkelde samen met het Vlaams Platform NAH volgende vijf handige brochures:

- NAH. Een niet-aangeboren hersenletsel. *Wat nu?*
- NAH. *Revalideren* na een niet-aangeboren hersenletsel
- NAH. Een niet-aangeboren hersenletsel. *Terug naar school.*
- NAH. Een niet-aangeboren hersenletsel. *Terug naar werk.*

- NAH Een niet-aangeboren hersenletsel. *Terug naar huis*

Om ze te lezen of te bestellen surf je naar www.kennisplein.be Op de homepagina zie je ZOEKEN. Tik in **brochurereeks NAH**. Je kunt de brochures online lezen of je kunt ze bestellen.

Er is ook een uitgebreide informatiemap. **Ik herken je niet meer**. *Informatie en adviezen voor een samen-leven na een niet-aangeboren hersenletsel*. Door Christophe Lafosse, Engeliën Lannoo, Greet Vanmechelen e.a. Deze map kan je daar online lezen of downloaden.

SIG vormingscentrum heeft een documentatiecentrum met o.a. veel informatie over NAH. Zij richten ook regelmatig vorming in over NAH. Zowel voor professionelen als voor gebruikers. www.sig-net.be.

VRIJWILLIGERS BINNEN DE NAH LIGA

1. Functieomschrijvingen van de vrijwilligers binnen de NAH LIGA

De NAH LIGA dankt haar werking aan de vrijwillige en enthousiaste inzet van veel mensen. Zowel het bestuur als de werking wordt gerealiseerd door vrijwilligers.

1.1 De bestuursvrijwilligers

Het bestuur van de NAH LIGA bestaat uitsluitend uit mensen die een vrijwillig engagement tav de NAH LIGA opgenomen hebben. Alle taken die een bestuur meebrengt worden gedaan door vrijwilligers.

1.2 De vrijwilligers met een opdracht voor de doelgroep

Er zijn ook vrijwilligers die de taken opnemen die direct ten goede komen aan de doelgroep. Taken die opgenomen worden door vrijwilligers zijn:

- Onthaal en e-mail. Personen met NAH, hun familie of professionelen met een vraag over NAH kunnen contact opnemen met de NAH LIGA via contactpagina's op de website. Hun vragen worden beantwoord door een vrijwilliger van de NAH LIGA
- Facebookwerking. Veel mensen met NAH hebben te kampen met mobiliteitsproblemen of ze kunnen door vermoeidheidsproblemen moeilijk werken met vooraf geplande afspraken. Facebook is een ideale manier om met elkaar in contact te komen. Geen verplaatsingen en je bent actief als het je past. De NAH LIGA heeft twee gesloten pagina's: één voor personen met NAH en één voor partners van personen met NAH. Vrijwilligers van de NAH LIGA modereren deze pagina's.
- Lotgenotencontacten. De NAH Liga organiseert zelf sporadisch lotgenotencontacten. Zij ondersteunt initiatieven voor lotgenotencontacten door er actief naar op zoek te gaan en deze te publiceren op haar website en op haar facebookpagina. Dit met de bedoeling om ze een zo ruim mogelijke bekendheid te geven.
- Vorming. Er wordt in gans Vlaanderen vorming gegeven voor personen met NAH of voor partners van personen met NAH. Veel leden van de NAH LIGA geven hier op vrijwillige basis vorming voor mensen met NAH en hun omgeving.
- Organiseren van een werkgroep binnen het inhoudelijk platform.
- Deelnemen aan projecten, beurzen die betrekking hebben op NAH

1.3 Vrijwilligers als vertegenwoordiger in patiëntenplatformen en gebruikersraden

De NAH liga is lid van VPP en van VGPH.

VPP. **Vlaams Patiënten Platform** is een vzw die streeft naar het verhogen van levenskwaliteit van patiënten en dit via belangenbehartiging probeert te realiseren. Om de stem van de patiënt te horen doet ze beroep op gebruikers die een relevante inbreng kunnen hebben. De NAH LIGA is lid van VPP en verwoordt er de behoeften van de personen met NAH

VGPH. **Vlaams Gebruikersoverleg voor personen met een handicap** is een vzw die een platform vormt van verenigingen voor personen met een handicap. Het VGPH wil de stem van de gebruikers laten horen in de besluitvorming binnen het VAPH.

Streefdoel is om de NAH LIGA in beide vzw's een actieve bijdrage te laten leveren. Om via die weg de stem van de personen met NAH en hun partners te laten horen bij de overheid.

Er is binnen de NAH LIGA een grote nood aan vrijwilligers die één van deze taken kunnen opnemen. Kandidaturen kunnen gesteld worden via info@nahliga.be

2. Belangrijk: omgaan met vertrouwelijke informatie

Vertrouwelijke informatie over de vereniging. Door toegenomen informatisering kunnen teksten gemakkelijk verder verspreid worden. Teksten en verslagen die de NAH LIGA verstuurt voor intern gebruik kunnen niet zomaar doorgezonden worden. Bespreek verslagen of delen van verslagen waar nodig maar vermijdt om de integrale teksten te verspreiden.

Vertrouwelijke informatie over andere mensen. Vrijwilligers moeten discreet omgaan met gevoelige informatie die ze krijgen van of over andere mensen. Als vrijwilliger bij de NAH LIGA hoor, lees en zie je vertrouwelijke informatie. Je komt informatie te weten over personen met NAH en hun familie.

Deel vertrouwelijke informatie niet zomaar met buitenstaanders

Je hebt **discretieplicht**. Informatie over personen met een handicap vertel je niet zomaar aan anderen.

Je bent – ook als vrijwilliger – gebonden aan het **beroepsgeheim**. Artikel 458 van het strafwetboek over het beroepsgeheim is ook op toepassing op vrijwilligers.

Artikel 458: Geneesheren, heekundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd, en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht die geheimen bekend te maken worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden met een geldboete van 2,5 euro tot 12, 39 Euro

458 bis: Eenieder die uit hoofde van zijn staat of beroep houder is van geheimen en die hierdoor kennis heeft van een misdrijf zoals omschreven in de artikelen 372 tot 377, 392 tot 394, 396 tot 405ter, 409, 423, 425 en 426; gepleegd op een minderjarige kan, onverminderd de verplichtingen hem opgelegd door artikel 422 bis, het misdrijf ter kennis brengen van de procureur des Konings, op voorwaarde dat hij het slachtoffer heeft onderzocht of door het slachtoffer in vertrouwen werd genomen, er een ernstig en dreigend gevaar bestaat voor de psychische of fysieke integriteit van de betrokkene en hij deze integriteit zelf om met hulp van anderen niet kan beschermen.

Hou rekening met volgende punten:

- Bespreek gevoelige informatie zoveel mogelijk **anoniem**. Je kunt dikwijls iets bespreken zonder dat de naam van de persoon waarover het gaat vernoemd wordt.
- Als je informatie elektronisch moet doorgeven **anonimiseer** de informatie
- Als de identiteit over wie het gaat gekend is breng de persoon over wie het gaat **op de hoogte** en vraag indien mogelijk toestemming om de informatie te **bespreken** of te **verspreiden**.

- Het is belangrijk dat men alleen **relevante** informatie, van belang om tot een besluit te komen uitwisselt. Uit respect voor de privacy van personen gaan we niet uitweiden over irrelevante zaken uit zijn persoonlijk leven.

Heb je vragen over een persoon of heb je nood aan een gesprek dan kun je terecht bij de verantwoordelijke van de activiteit waaraan je deelneemt. Op je contract staan ook contactgegevens van personen die je kunt contacteren. Of je kunt contact opnemen met het bestuur via info@nahliga.be. Daar zal gekeken worden bij wie je in jouw regio terecht kunt voor een gesprek. Zeg duidelijk dat het gaat om een gesprek in het kader van je vrijwilligerswerk.

3. Wat mag de vrijwilliger van de NAH LIGA verwachten?

3.1 Informatie

3.1.1 Informatiemomenten en vorming

Om je als vrijwilliger bij de NAH LIGA vertrouwd te maken met de organisatie, engageert de NAH LIGA zich ertoe om jou te ondersteunen en je alle informatie te geven die nodig is om je activiteit binnen de liga zo goed mogelijk te kunnen uitvoeren.

Afhankelijk van de provincie waar je woont zal iemand die daartoe aangeduid wordt door de RvB de noodzakelijke informatie geven.

- In het eerste gesprek wordt gepeild naar je interesse, je vaardigheden. Welke taak wil je opnemen binnen de NAH LIGA?
- De gebruikersgids wordt besproken met alle informatie over de werking van de NAH LIGA en – indien nodig - informatie over NAH.
- De NAH LIGA organiseert jaarlijks een bijeenkomst voor de vrijwilligers waar vorming wordt gegeven. Dit is eveneens een moment om andere vrijwilligers te ontmoeten. Vrijwilligers zijn niet verplicht om hieraan deel te nemen.
- Nood aan vorming in verband met je vrijwilligerswerk?
 - Vrijwilligers kunnen deelnemen aan de vormingen die gepubliceerd worden op de kalender van de NAH LIGA.
 - Stel je vraag via info@nahliga.be. Afhankelijk van de aard van de gevraagde vorming wordt intern of extern gekeken hoe er aan tegemoet gekomen kan worden.

Aan vrijwilligers wordt aangeraden om te gaan kijken naar de website www.vlaanderenvrijwilligt.be om op de hoogte te blijven van evoluties in de vrijwilligerswerking in het algemeen.

3.3.2 De Website van de NAH LIGA

De NAH LIGA heeft een website www.nahliga.be. Daar vind je informatie over de NAH LIGA, over NAH en doorverwijzingen naar andere relevante websites.

3.2 Vergoeding voor gemaakte kosten

3.1.1 Twee systemen

In principe wordt vrijwilligerswerk niet betaald. Om enige kosten te dekken en als waardering voor zijn/haar inzet kan een vrijwilliger een kostenvergoeding krijgen. De NAH Liga respecteert daarbij de vrijwilligerswetgeving.

De wet voorziet twee systemen van kostenvergoeding, en elke organisatie is vrij om hierin een keuze te maken.

- **De reële (of variabele) kostenvergoeding.** In dit geval kan de vereniging de werkelijk gemaakte kosten terugbetalen aan de vrijwilliger. Hier wordt gevraagd om bewijzen te bezorgen van de kosten (tickets openbaar vervoer, printerkosten, andere...).
- **De forfaitaire (of de vaste) kostenvergoeding:** in dit geval betaalt de vereniging een vast bedrag voor de activiteiten die je doet.
- **Combinatie van forfaitaire vergoedingen met reële verplaatsingsvergoedingen.** De wet voorziet dat bovenop een forfaitaire vergoeding reële verplaatsingsvergoedingen kunnen betaald worden. Ook hier zijn wettelijk bepaalde maxima per jaar.

Per kalenderjaar kies je als vrijwilliger voor een van de twee kostensystemen. Als je van meerdere organisaties een vrijwilligersvergoeding ontvangt, is het wettelijk verplicht om overal voor hetzelfde kostensysteem te kiezen.

Wettelijk is er een maximumbedrag bepaald dat je in totaal voor al je vrijwillige engagementen samen mag ontvangen aan forfaitaire onkostenvergoedingen. Er geldt een maximum per dag en een maximum voor het totaal per jaar. Deze vind je op de formulieren onkostenvergoedingen van de NAH LIGA. Je kunt ze ook raadplegen op www.vlaanderenvrijwilligt.be

Omdat de NAH LIGA geen zicht heeft op jouw vergoedingen, is het jouw verantwoordelijkheid om die maxima in het oog te houden.

Afhankelijk van je sociaal statuut en/of de aard van de inkomsten die je hebt, dien je zelf al dan niet een aantal formaliteiten in orde te brengen. Wat je moet doen als je werknemer, zelfstandige, werkloos of bruggepensioneerd bent of wanneer je een invaliditeitsuitkering ontvangt, kan je terugvinden in de wetgeving rond kostenvergoedingen voor vrijwilligers op www.vlaanderenvrijwilligt.be

3.2.2 Welke kosten kan je indienen?

Binnen het wettelijk kader kunnen verenigingen zelf bepalen hoe ze vrijwilligersvergoedingen uitbetalen.

Omdat bij de NAH LIGA de aard van de taken en de inzet op week- maand- of jaarbasis van de vrijwilligers zeer uiteenlopend is kan geen expliciete lijst gemaakt worden met welke vergoeding aan een vrijwilliger zal betaald worden.

De NAH LIGA hanteert volgende basisprincipes

- Als de vrijwilliger kiest voor een forfaitaire betaling wordt jaarlijks door de RvB van de NAH LIGA bepaald hoe hoog het bedrag kan zijn.
- Als de vrijwilliger kiest voor terugbetaling van reële kosten moeten deze op voorhand goedgekeurd worden door het dagelijks bestuur van de NAH LIGA.
- Een vrijwilliger kan afzien van een kostenvergoeding en toch vrijwilliger zijn voor de NAH LIGA
- De NAH LIGA betaalt in geen geval kosten terug die niet **vooraf** goedgekeurd werden door het dagelijks bestuur.

3.2.3 Hoe kan je kosten indienen?

Kosten kunnen ingediend worden bij de penningmeester denise.eeckelaers@gmail.com .

Alle kosten worden per semester betaald op voorwaarde dat ze op tijd ingediend worden op de daartoe ontworpen documenten. En dat bij de keuze voor reële kosten de nodige bewijstukken bijgevoegd zijn. De formulieren vind je op de website van de NAH Liga onder STEUN- Vrijwilligers

3.2.4 Wanneer kan je kosten indienen?

Dien in de mate van het mogelijke je kosten in onmiddellijk na het einde van de semester waar ze opslaan. Voor het eerste semester van het lopend jaar in de maand juli en deze voor het tweede semester in de maand januari van het volgend jaar.

4. Verzekering en aansprakelijkheid

De NAH LIGA heeft een verzekeringspolis afgesloten waarin de burgerlijke aansprakelijkheid gedekt is voor de lichamelijke, materiële en immateriële schade die de vrijwilliger aan derden veroorzaakt bij het verrichten van het vrijwilligerswerk.

De waarborg rechtsbijstand is hierbij voorzien.

Verzekeringsmaatschappij: AG Insurance – Polisnummer: 03/99.557.941

De vereniging is tevens verzekerd bij de Provincie Vlaams Brabant voor alle lichamelijke, materiële en immateriële schade die de organisatie en de vrijwilliger kan oplopen tijdens en op de weg van en naar een vrijwilligersactiviteit, voor zover deze activiteit minstens 3 dagen ervoor aan de Provincie werd gesignaleerd.

Elk ongeval of schade dient onmiddellijk (binnen de 24 uur) door de vrijwilliger doorgegeven te worden aan de penningmeester die dit aan de maatschappij zal opdragen.

5. Wat doen bij vragen?

Als je, als vrijwilliger, vragen hebt of problemen ervaart mbt je vrijwilligerswerk kun je beroep doen op de contactpersoon die op je contract vermeld staat.

Als het over betaling van kosten of verzekeringen gaat kun je terecht bij de penningmeester.

Of je kunt contact opnemen via info@nahliga.be.

NUTTIGE WEBSITES

Over de NAH LIGA: surf eens naar www.nahliga.be

Over vrijwilligerswerk: Surf eens naar www.vlaanderenvrijwilligt.be

Informatie over NAH www.kennisplein.be en www.sig-net.be en www.nahliga.be

Tekst opgesteld door Marie-Claire Rooryck

Vrijwillig medewerker NAH LIGA